

Ústav světových dějin

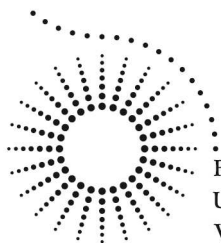
Oponentský posudek bakalářské práce

MAKAJ, Michal, *Ohlas vzniku nezávislého irského státu v Československu*,
Bakalářská práce, ÚSD FF UK v Praze, Praha 2011, 68 s. rkp.

Posuzovaná bakalářská práce Michala Makaje představuje analýzu ohlasu vzniku nezávislého irského státu v Československu. Autor dle mého názoru nepředložil po odborné a obsahové stránce příliš zdařilou práci, a proto je obtížné zhodnotit, jestli přispěla k problematice vnímání tehdejších irských událostí v československém prostředí. Přesto je třeba zdůraznit, že předložená práce je svým tématem a vymezením v českém prostředí rozhodně zajímavou studií.

Bakalářská práce Michala Makaje je překvapivě rozdělena do pěti kapitol, dvaceti podkapitol a šestnácti oddílů. V úvodu Makaj analyzuje použité metodologické postupy a odbornou literaturu, kterou využil pro svoji práci, a pojednává o svém archivním výzkumu. První kapitola představuje krátké uvedení do problematiky anglo-irských (britsko-irských) vztahů od starověku do roku 1921. Další dvě kapitoly se zaměřují na vztahy Čechů a Irů v průběhu 19. století a na počátku 20. století. Čtvrtá kapitola, zabývající se výstižkovým archivem a představením použitých periodik, představuje svým charakterem spíše součást úvodu než samostatnou kapitolu. Pátá kapitola je vlastní jádro práce Michala Makaje, které je detailně členěno a jež se soustřeďuje na vnímání klíčových událostí britsko-irského konfliktu optikou československého tisku. V závěru hodnotí Makaj vytyčené cíle práce a dochází k závěrečnému zhodnocení, že „*podle československého tisku byl ohlas v případě irské války za nezávislost soucitný k irskému národu, přestože i díky Velké Británii byla po první světové válce vyhlášena Československá republika*“.

Stylistická a jazyková stránka práce Michala Makaje dosahuje spíše průměrné úrovně. Bohužel se v ní vyskytují na úkor kvality práce časté překlepy, drobné gramatické chyby (s. 67 „staranou“ správně „stranou“, v obsahu „irské problém v Indii“ správně „irský problém v Indii“ aj.) či kostrbatá souvětí, v nichž se občas obtížně hledá, co chtěl autor říci. Nežádka je



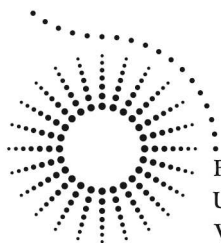
Ústav světových dějin

problematické určit, jestli se jedná o pouhý překlep či věcnou chybu jako kupříkladu s. 57 „George“ správně „Lloyd George“. Dalším nedostatkem je občasná nedůslednost v umístování poznámek za interpunkcí v textu (s. 8 aj.). Autor v poznámkovém aparátu systematicky nerozlišuje rozdělovník od pomlčky (s. 29 aj.). V případě použití anglického termínu „self-government“ (s. 29) přímo v textu bych se klonil k tomu, že by měl být tento pojem čtenáři minimálně vysvětlen nebo spíše použity české ekvivalenty (samospráva, autonomie).

K mým dalším výtkám patří i skutečnost, že Makaj v textu běžně nerozlišuje rozdíly v některých termínech, kupříkladu jako anglo-irské vztahy, jež spíše charakterizují vztah Anglie a Irska před rokem 1707, od britsko-irských vztahů. Zejména v prvních dekádách 20. století je dle mého názoru chybné mluvit o Anglii, Angličanech a anglo-irských vztazích, protože pojmy jako Velká Británie a Anglie nejsou z geografického, historického a politického hlediska vnímány, oproti starší západní a prvorepublikové československé historiografii, jako ekvivalenty.

Nemalou výtku však mám ke struktuře vlastní práce. Na první pohled je z obsahu zřejmé, že použité členění do kapitol, podkapitol a oddílů, jež v některých případech nemají větší rozsah než pět řádků, nebylo příliš šťastné (s. 54). Současně bych doporučoval autorovi, aby věnoval ve své příští práci větší pozornost (ne)tvoření odstavců (srv. s. 7, 66 a s. 42–43). Kloním se k názoru, že nebylo příliš badatelsky ideální opřít práci o analýzu výstřižkového archivu Ministerstva zahraničí. Jako vhodnější se mi jeví spíše systematicky analyzovat vybraný vzorek československých novin (kupříkladu podle stranické příslušnosti) a následně zjištěné informace, zejména překvapivé názorové shody či rozpory na klíčové otázky britsko-irského konfliktu a vzniku Svobodného irského státu, konfrontovat s výstřižkovým archivem Ministerstva zahraničí, aby byl obraz vnímání irských událostí v Československu komplexnější.

Některé kapitoly Makajovy práce se jeví z badatelského hlediska jako výrazně slabší, protože autor v nich rozhodně nepoužil všechny v Praze dostupné, relativně nové, sekundární zdroje. Z tohoto důvodu lze souhlasit s Makajovým tvrzením, které napsal v úvodu práce na s. 8, že „*čeští autoři psali o Irsku poměrně málo*“, nicméně se nabízí otázka, proč i to „málo“



Ústav světových dějin

nezpracoval do své práce. Jedná se kupříkladu o v Praze dostupnou bakalářskou práci z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Markéty Novákové *Velikonoční povstání v Irsku* (Praha 2010), bakalářskou práci z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze Davida Řeřichy *Severní Irsko v době Troubles, politika a společnost* (Praha 2008), či studie Martina Kováře *The “Small Nation’s” Way to Freedom and Independence: The Case of Ireland (1919–1922)*, in: *Prague Papers on History of International Relations*, 2003, s. 111–122 a zčásti Daniela Samka *Fifty years growing neboli Padesát let se roste: česko-irské kulturní styky v první polovině 20. století*, in: *Souvislosti*, roč. 19, č. 3, 2008, s. 124–141. V případě, že s nimi autor pracoval, chybí v úvodu vysvětlení, proč je vynechal a nepoužil.

Současně jsem byl nemile překvapen, že autor v předložené bakalářské práci nepoužil jedinou cizojazyčnou monografii nebo dílčí studii, kupříkladu jako v Praze dostupné monografie Ferguse Campbella *Land and Revolution: Nationalist Politics in the West of Ireland 1891–1921* (Oxford 2005) nebo Toma Garvina *1922: The Birth of Irish Democracy* (Dublin 2005), které by bylo vhodné zapracovat do některých pasáží práce, kde by jistě zčásti doplnily zkoumanou problematiku. Dále soudím, že není příliš vhodné používat internetové zdroje jako www.irsko-aktualne.cz/historie, mající na první pohled povrchní až generalizující charakter, který jistým způsobem snižuje kvalitu práce, jež má být odborným textem.

Navzdory výše zmíněným výtkám předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky, kladené na tento typ studentské kvalifikační práce, a proto navrhuji hodnocení **dobře**.

V Praze, 1. září 2011

PhDr. Jaroslav Valkoun

Ústav světových dějin FF UK v Praze